

VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS KLAIPĖDOS IR TAURAGĖS APSKRITYSE

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, tel. (8 5) 261 73 66, faks. (8 5) 261 73 66, el. p. info@vaistaiga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389.
Atstovo duomenys: Danės g. 17, LT-92117 Klaipėda, tel. (8 46) 31 29 43, faks. (8 46) 31 29 43, el. p. klaipeda@vaistaiga.lt
Vasario 16-osios g. 6, LT-72258 Tauragė, tel. (8 446) 61 409, faks. (8 446) 61 409 el. p. taurage@vaistaiga.lt

Tauragės rajono savivaldybės tarybai

2020-11-19 Nr. (5.4.)-TR4-44

Tauragės rajono savivaldybės merui

TEIKIMAS DĖL TAURAGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2019 M. KOVO 27 D. SPRENDIMO NR. 1-123 „DĖL TAURAGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“

Tauragės rajono savivaldybės taryba 2019 m. kovo 27 d. sprendimu Nr. 1-123 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių patvirtinimo“ patvirtino Tauragės rajono savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisykles (toliau – Taisyklės).

Po Taisyklių patvirtinimo buvo nekart pakeisti aukštesnės galios teisės aktai. Nuo 2020 m. sausio 8 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. sausio 6 d. įsakymas Nr. D1-4 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 31 d. įsakymo Nr. D1-87 „Dėl saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“. Šiuo įsakymu Lietuvos Respublikos aplinkos ministras pakeitė Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 31 d. įsakymą Nr. D1-87 „Dėl saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Įsakymas Nr. D1-87) ir jį išdėstė nauja redakcija.

Nuo 2020 m. spalio 15 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2020 m. spalio 14 d. įsakymas Nr. D1-627 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 31 d. įsakymo Nr. D1-87 „Dėl saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“. Šiuo įsakymu Lietuvos Respublikos aplinkos ministras pakeitė visą eilę Įsakymu Nr. D1-87 patvirtinto Saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atveju, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašas) punktų.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministras 2019 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. D1-228 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. D1-717 „Dėl Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeitė Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisykles, patvirtintas Respublikos aplinkos

ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-717 „Dėl Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Įsakymas Nr. D1-717).

Buvo pakeisti ir kiti aukštesnės galios teisės aktai. Tauragės rajono savivaldybės taryba savo patvirtintų Taisyklių vėliau nepakeitė ir su aukštesnės galios teisės aktų pakeitimais nesuderino, todėl jos prieštarauja:

1. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – Vietos savivaldos įstatymas) 16 straipsnio 6 daliai, kurioje nustatyta, kad išimotinei savivaldybės tarybos kompetencijai priskirtų įgaliojimų savivaldybės taryba negali perduoti jokiai kitai savivaldybės institucijai ar įstaigai.

Vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 36 punkte nurodyta, kad *išimotinei savivaldybės tarybos kompetencijai priklauso taisyklių, už kurių pažeidimą atsiranda administracinė atsakomybė, ir kitų taisyklių tvirtinimas*. Atsakomybė už Želdynų įstatymo, želdinių ne miškų ūkio paskirties žemėje apsaugą, tvarkymą, želdynų kūrimą, projektavimą, želdinių veisimą reglamentuojančių kitų teisės aktų nevykdymą ar pažeidimą nustatyta Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 281 straipsnyje.

Todėl savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklės turi tvirtinti pati savivaldybės taryba ir negali pavesti jas tvirtinti jokiai kitai savivaldybės institucijai ar įstaigai.

Tauragės rajono savivaldybės tarybos patvirtintų Taisyklių 11.1 papunktyje nurodyta, kad *savivaldybės administracija* rengia ir *tvirtina šias Taisykles*.

Pagal anksčiau nurodytas ir kitas teisės normas, savivaldybės administracija gali parengti Taisyklių projektą, tačiau tvirtinti jų negali.

2. Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo (toliau – Želdynų įstatymas) 10 straipsnio 1 daliai, kurioje nustatytos savivaldybių funkcijos želdynų ir želdinių apsaugos, tvarkymo, želdynų kūrimo, želdinių veisimo srityse.

Tauragės rajono savivaldybės tarybos patvirtintų Taisyklių 11 punkte pateiktas baigtinis savivaldybės administracijos funkcijų sąrašas, tačiau jis nėra pilnas. Želdynų įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje nustatyta kur kas daugiau funkcijų savivaldybėms, saugant, tvarkant, kuriant ir veisiant želdynus bei želdinius, ir tik kai kurias iš jų gali atlikti savivaldybių tarybos, kitas turi atlikti savivaldybių administracijos.

3. Želdynų įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 11 punktui ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro Įsakymu Nr. D1-717 patvirtintų Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklių 4 punktui.

Želdynų įstatyme nustatyta, kad savivaldybės, *vadovaudamosi Aplinkos ministerijos nustatytais Sodmenų kokybės reikalavimais* ir atsižvelgdamos į rekomenduojamą asortimentą, planuoja sodmenų einamąjį ir perspektyvinį poreikį, reikalingą želdynų ir želdinių tvarkymo, želdynų kūrimo ir želdinių veisimo darbams atlikti. Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklėse nurodyta, kad, veisiant medžius ir krūmus, įrengiant vejas ir gėlynus, privaloma vadovautis *Sodmenų kokybės reikalavimais*, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro Sodmenų kokybės reikalavimus patvirtino 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymu *Nr. D1-674* „Dėl sodmenų kokybės reikalavimų patvirtinimo“ (toliau – Įsakymas Nr. D1-674).

Tauragės rajono savivaldybės tarybos patvirtintų Taisyklių 13 punkte nurodyta, kad veisiamų medžių ir krūmų asortimentas (išskyrus privačioje žemėje veisiamus želdinius) parenkamas vadovaujantis *Miško sodmenų kokybės reikalavimais*, patvirtintais Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2003 m. liepos 8 d. įsakymu *Nr. 337*.

Vadovaudamasis Želdynų įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 11 punktu, Lietuvos Respublikos aplinkos ministras (toliau – Aplinkos ministras) 2007 m. gruodžio 14 d. Įsakymu Nr. D1-674 patvirtino Sodmenų kokybės reikalavimus. Sodmenų kokybės reikalavimų 1 punkte nurodyta, kad šie reikalavimai nustato minimalius sodmenų (medžių, krūmų, krūmokšnių, puskrūmių, lianų ir žolinių augalų) reikalavimus.

Tuo tarpu, Miško sodmenų kokybės reikalavimus Aplinkos ministras patvirtino, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. 1138 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 8.5.2 papunkčiu, kuriame nurodyta, kad Aplinkos ministerija *rengia teisės aktų miškų ūkio klausimais projektus*. Miško sodmenų kokybės reikalavimų 1 punkte nustatyta, kad šie reikalavimai nustato *miško sodmenų* (sėjinukų ir sodinukų) kokybės, iškasimo, laikymo ir pervežimo *reikalavimus*.

Pažymėtina, kad *šiuose teisės aktuose nustatyti reikalavimai sodmenims skiriasi*. Todėl savivaldybės medžių ir krūmų sodmenis turi parinkti, vadovaudamasi Aplinkos ministro patvirtintais Sodmenų kokybės reikalavimais, o ne Miško sodmenų kokybės reikalavimais.

4. Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 6 punkte nurodytam aiškumo principui reiškiančiam, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas.

Kadangi Taisyklių 13 punktas teisinį reglamentavimą klaidingai nukreipia ne į tą teisės aktą, jis nėra logiškas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas.

Teisinį reglamentavimą į nebegaliojantį teisės aktą nukreipia Taisyklių 16.6, 40.15 papunkčiai, nes Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2019 m. gruodžio 11 d. nutarimo Nr. 1248 „Dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo įgyvendinimo“ 4.1 papunkčiu *pripažino netekusiu galios* Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. *nutarimą Nr. 343* „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.

Netikslus yra ir Taisyklių 14 punktas, nes želdynai kuriami ir veisiami Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklėmis, patvirtintomis Aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. Įsakymu Nr. D1-717, o ne įsakymu 2016 m. rugpjūčio 24 d. Nr. D1-565, kuris yra tik vienas iš Įsakymo Nr. D1-717 pakeitimų.

5. Įsakymu Nr. D1-717 patvirtintų Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklių 5.5 papunkčiui, kuriame nustatyta, kad medžiai ir krūmai veisiami šių taisyklių priede nurodytu mažiausiu leistinu atstumu iki kaimyninio sklypo ribos, kai želdiniai veisiami be šio sklypo savininko, valdytojo ar įgalioto asmens sutikimo raštu.

Tauragės rajono savivaldybės tarybos patvirtintų Taisyklių 16.5 papunktyje kai kurie nustatyti atstumai iki kaimyninio sklypo ribos skiriasi nuo Aplinkos ministro patvirtintų taisyklių priede nustatytų atstumų.

6. Įsakymu Nr. D1-87 patvirtinto Tvarkos aprašo 20 punktui, kuriame nustatyti saugotinių medžių ir krūmų persodinimo reikalavimai.

Tauragės rajono savivaldybės tarybos patvirtintų Taisyklių 21 punkte kai kurie nurodyti reikalavimai skiriasi nuo Tvarkos aprašo 20 punkte nustatytų reikalavimų.

7. Įsakymu Nr. D1-87 patvirtinto Tvarkos aprašo 4 punktui, kuriame nurodyta, kokiais atvejais nereikia leidimo saugotinių medžių ir krūmų kirtimui, persodinimui ar kitokiam pašalinimui, genėjimui (toliau – Leidimas).

Tauragės rajono savivaldybės tarybos patvirtintų Taisyklių 36 punkte nurodyta, kad Leidimo nereikia kitais atvejais, nei nurodyta Aplinkos ministro patvirtintame Tvarkos apraše.

8. Įsakymu Nr. D1-87 patvirtinto Tvarkos aprašo 17 punktui, kuriame *inter alia* nustatyta, kad Leidimas išduodamas *per 30 dienų* nuo prašymo pateikimo, jei buvo prašoma papildomos informacijos – nuo papildomos informacijos gavimo dienos; jei buvo atliekama želdinių būklės ekspertizė – *Leidimo išdavimas pratęsiamas* tokiam terminui, kokio reikia želdinių būklės ekspertizei atlikti, bet ne ilgesniam kaip 30 dienų.

Šiam Tvarkos aprašo punktui prieštarauja Tauragės rajono savivaldybės tarybos patvirtintų Taisyklių 38.2 papunktis, ta apimtimi, kur nurodyta, kad seniūnija ne vėliau kaip *per 30 darbo dienų*, o ne per 30 kalendorinių dienų, kaip nustatyta Tvarkos apraše, nuo prašymo pateikimo dienos paruošia (išduoda) leidimą arba argumentuotai atmeta prašymą. Taisyklėse taip pat nenurodyta, per kiek laiko išduodamas Leidimas, jei buvo atliekama želdinių būklės ekspertizė.

Šiai teisės normai prieštarauja ir Taisyklių 44 punktas, ta apimtimi, kur nurodyta, kad Leidimas išduodamas arba pateikiamas motyvuotas atsisakymas jį išduoti *per 30 darbo dienų* nuo raštiško prašymo pateikimo dienos.

9. Įsakymu Nr. D1-87 patvirtinto Tvarkos aprašo 11 punktui, kuriame nustatyti 5 atvejai, kada privaloma gauti Želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisijos (toliau – Komisija) išvadą dėl saugotinių medžių ir krūmų pašalinimo būtinybės, kai prašoma kirsti.

Šiai teisės normai prieštarauja Tauragės rajono savivaldybės tarybos patvirtintų Taisyklių 38.2 papunktis, ta apimtimi, kur nurodytas vienintelis atvejis, kai gali būti sukviečiama Komisija – esant neaiškiai situacijai.

10. Įsakymu Nr. D1-87 patvirtinto Tvarkos aprašo 8 punktui, kuriame *inter alia* nustatyta, kokiais atvejais savivaldybės administracija neskaičiuoja pašalinamų saugotinių medžių ir krūmų atkuriamosios vertės.

Tauragės rajono savivaldybės tarybos patvirtintų Taisyklių 38.3 papunktyje nustatyti kiti atvejai, kai senūnija arba Komisija neskaičiuoja saugotinių medžių ir krūmų atkuriamosios vertės.

11. Įsakymu Nr. D1-87 patvirtinto Tvarkos aprašo 5 punktui, kuriame nustatyti atvejai, kai saugotinius medžius ir krūmus galima kirsti (šalinti) neatlygintinai.

Tauragės rajono savivaldybės tarybos patvirtintų Taisyklių 39, 40 punktuose nurodyti ne visi atvejai, kai saugotinius medžius ir krūmus galima kirsti (šalinti) neatlygintinai, ir nurodyti kai kurie Aplinkos ministro patvirtintame Tvarkos apraše nenustatyti atvejai.

12. Įsakymu Nr. D1-87 patvirtinto Tvarkos aprašo 8 punktui, kuriame *inter alia* nustatyti atvejai, kai savivaldybės administracija ir (ar) Komisija nevertina prašomų kirsti, persodinti, kitaip pašalinti ar genėti saugotinių medžių ir krūmų būklės.

Tauragės rajono savivaldybės tarybos patvirtintų Taisyklių 41 punkte nurodyti kitokie atvejai.

13. Įsakymu Nr. D1-87 patvirtinto Tvarkos aprašo 14 punktui, kuriame nustatyta, su kokiomis institucijomis ir kokiais atvejais savivaldybė derina Leidimą.

Tauragės rajono savivaldybės tarybos patvirtintų Taisyklių 42 punkte nurodyti atvejai, kai Leidimą seniūnijos, kurioje yra želdynai ir želdiniai, seniūnas derina su saugomos teritorijos direkcija ir su Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos teritorinio skyriaus atstovu, skiriasi nuo Tvarkos aprašo 14 punkte nurodytų atvejų.

14. Įsakymu Nr. D1-87 patvirtinto Tvarkos aprašo 17 punktui, kuriame *inter alia* nustatyta, kad Leidimas galioja: kirtimui, persodinimui, kitokiam pašalinimui – **1 metus** nuo Leidimo išdavimo dienos su galimybe jį pratęsti 1 metams, išskyrus pagal projektus pertvarkomus želdinius, kuriems Leidimas galioja **neteterminuotai**; kai Leidimas išduotas genėti želdinius – **vienam genėjimui atlikti**.

Šiai teisės normai prieštarauja Tauragės rajono savivaldybės tarybos patvirtintų Taisyklių 44 punktas, ta apimtimi, kur nurodytas tik vienas Leidimo galiojimo terminas - vieni metai nuo jo išdavimo datos.

15. Tvarkos aprašo 3 ir 6 punktams, kuriuose nustatyta, kad saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbai vykdomi tik turint savivaldybės Leidimą, išduotą pagal šio tvarkos aprašo 1 priede nustatytą formą ir atlyginus pašalinamų saugotinių medžių ir krūmų atkuriamąją vertę, nurodytą Leidime. Asmuo, prašantis išduoti Leidimą, pateikia savivaldybei nustatytos formos prašymą saugotinių medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo, genėjimo darbams (toliau – Prašymas), užpildytą pagal šio tvarkos aprašo 2 priede nustatytą formą.

Tauragės rajono savivaldybės tarybos patvirtintų Taisyklių 1 ir 2 prieduose pateiktos Leidimo ir Prašymo formos skiriasi nuo Aplinkos ministro Tvarkos aprašo 1 ir 2 prieduose nustatytų formų.

16. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 6 punkte nurodytam savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumo principui, pagal kurį

savivaldybės institucijų ir kitų savivaldybės viešojo administravimo subjektų veikla ir visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus.

17. Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytam įstatymo viršenybės principui, pagal kurį viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, o veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu,

s i ū l a u artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje (bet ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo teikimo gavimo dienos) svarstyti patvirtino Tauragės rajono savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių, patvirtintų Tauragės rajono savivaldybės tarybos 2019 m. kovo 27 d. sprendimu Nr. 1-123 „Dėl Tauragės rajono savivaldybės želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių tvirtinimo“, 11, 13, 14, 21, 36, 39, 40, 41, 42, 44 punktų, 16.5, 16.6, 38.2, 38.3 papunkčių, 1 ir 2 priedų pakeitimo klausimą.

Apie priimtą sprendimą prašau pranešti Vyriausybės atstovui per 5 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos.

Informuoju, kad pagal Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 6 dalies nuostatas, meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo supažindinti savivaldybės tarybos narius su Vyriausybės atstovo teikimais ir reikalavimais.

Vyriausybės atstovė Klaipėdos ir Tauragės apskrityse

Daiva Kerekeš